

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. december 2017
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Maria Aviaja Sander
Holm
Sagsnr.: 2017-0030-0611
Dok.: 600552

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 264 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. december 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 264 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forlængelse af ministerens svar på REU alm. del spørgsmål 127 ønskes ministerens kommentar til dommer Jon Fridrik Kjølbro's oplysning om, at »[s]ager mod mindreårige, der er under den kriminelle lavalder, og derfor ikke kan straffes for en forbrydelse, kan [...] være en straffesag i konventionens forstand, når den unge har begået en lovovertrædelse og kan pålægges sanktioner, herunder anbringelse i center for unge lovovertrædere«, jf. Jon Fridrik Kjølbro: »Den Europæiske Menneskerettighedskonvention - for praktikere«, 4. udg. s. 489.”

Svar:

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang sikrer enhver en række processuelle retsgarantier, som bl.a. gælder, når der skal træffes afgørelse angående en mod ham eller hende rettet anklage for en forbrydelse.

Ved afgrænsningen af, hvornår der er tale om en anklage for en forbrydelse (”criminal charge”) lægges navnlig vægt på de generelle kriterier, som er fastlagt i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) praksis, jf. bl.a. dom af 8. juni 1976 i sagen *Engel m.fl. mod Holland*. Disse kriterier er for det første, hvorledes de bestemmelser, der udgør grundlaget for sanktionen, er klassificeret i det nationale retssystem, for det andet karakteren af den omhandlede forseelse, herunder navnlig om den pågældende forskrift er en almen norm eller kun retter sig mod bestemte persongrupper, og for det tredje karakteren og intensiteten af den sanktion, der er mulighed for at ikende.

Afsnittet på side 489 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere (2017), Jon Fridrik Kjølbro, henviser til EMD's dom af 23. marts 2016 i sagen *Blokhin mod Rusland*.

Sagen *Blokhin mod Rusland* omhandler tilbageholdelsen af en russisk dreng på 12 år diagnosticeret med ADHD i en tilbageholdelsesfacilitet for unge lovovertrædere. Drengen var blevet anholdt af politiet under mistanke for afpresning af et 9-årig barn, men da drengen var under den kriminelle lavalder, blev der ikke indledt en straffesag. Drengen blev i stedet stillet for en domstol, der på baggrund af myndighedernes indstilling herom besluttede, at drengen skulle anbringes i en tilbageholdelsesfacilitet for unge lovovertrædere i 30 dage for at korrigere hans opførsel og forhindre ny kriminalitet.

EMD brugte de ovenfor nævnte kriterier til at fastslå, om der er i den konkrete sag var tale om en straffesag i EMRK's forstand. EMD lagde bl.a. vægt på, at anbringelsen af drengen var en direkte konsekvens af den kriminalitet, som myndighederne påstod, at drengen havde begået. EMD lagde endvidere vægt på, at selv om der ikke formelt i national ret var tale om en straffesag, indeholdt sanktionen klare elementer af både at skulle tjene til afskrækkelse og straf, og anbringelsen forfulgte ikke et uddannelsesmæssigt formål. EMD bemærkede bl.a., at tilbageholdelsesfaciliteten var lukket og bevogtet, så beboerne ikke kunne forlade den, og at beboerne var underlagt konstant overvågning og et strengt disciplinært regime.

EMD fandt efter en samlet vurdering, at der var tale om en straffesag i EMRK's forstand, og at det forhold, at der ikke var ført en straffesag med de påkrævede retsgarantier, derfor var en krænkelse af artikel 6 i EMRK.

Det kan i den forbindelse bemærkes, at danske børn og unge under den kriminelle lavalder alene kan anbringes uden for hjemmet uden samtykke efter reglerne i lov om social service.

Det følger af § 58 i lov om social service, at der kan ske anbringelse af et barn eller en ung uden samtykke, når der er en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af 1) en utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge, 2) overgreb, som barnet eller den unge har været udsat for, 3) misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge eller 4) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge. Det følger videre af § 58, at en sådan afgørelse kun kan træffes, når der er en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet.

En afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke træffes af børn- og ungeudvalget. Afgørelsen kan påklages til Ankestyrelsen og til domstolene.

I regeringens udspil til en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet "Alle handlinger har konsekvenser" lægges der op til, at der oprettes et ungdomskriminalitetsnævn, der skal behandle sager vedrørende unge i alderen 12-17-år, som er i fødekæden til den hårde kerne af unge kriminelle. Ungdomskriminalitetsnævnet vil få samme adgang, som børn- og ungeudvalget har, til at træffe afgørelse om anbringelse uden samtykke, som led i den un-

ges forbedringsforløb. Afgørelsen vil kunne påklages til Ankestyrelsen og domstolene med fuld prøvelsesret i overensstemmelse med artikel 6 i EMRK.